

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/do-pobrania/publikacje-bezplatne/110591,Aleksander-Falzmann-18871942-bohaterski-pastor.html>
12.07.2026, 06:40

Aleksander Falzmann (1887-1942) - bohaterski pastor

Autor:

Kluska Bartłomiej

Do pobrania:

[Aleksander Falzmann \(1887-1942\) - bohaterski pastor \(pdf, 1.05 MB\)](#)

Opis

Bartłomiej Kluska, *Aleksander Falzmann (1887-1942) - bohaterski pastor*, folder towarzyszący wystawie pod tym samym tytułem, 8 s.

Publikacja nie jest przeznaczona do sprzedaży.

PDF do pobrania.

Broszura poświęcona jest pamięci ewangelickiego duchownego, który przez blisko 20 międzywojennych lat żył w Zgierzu, nie tylko zapewniając mieszkańcom tego miasta posługę kapłańską, ale również aktywnie działając na rzecz lokalnej społeczności: organizując m.in. naukę dla młodzieży, koła zainteresowań dla parafian, chór, dom starców i dom dla sierot.

Za swoje dokonania został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi. Falzmann, mimo niemieckich korzeni, stał na stanowisku, że Kościół ewangelicko-augsburski w Polsce nie powinien być podporządkowany władzom w Berlinie, lecz zachować narodowy charakter. We wrześniu 1939 roku został aresztowany przez Niemców, a następnie poddany brutalnemu śledztwu w siedzibie łódzkiego Gestapo. Mimo to odmówił współpracy z okupantem. Pastora wywieziono do obozu koncentracyjnego w Dachau, gdzie zmarł za wierność wybranej przez siebie ojczyźnie.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

